

บันทึกความร่วมมือ
การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
ระหว่าง

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กรมการจัดหางาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการแพทย์ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กรมสุขภาพจิต กรมอนามัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ การเคหะแห่งชาติ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) กองทุนการออมแห่งชาติ สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สมาคมสภាទผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชนูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทร์ ทราบมาราชชนนี้ สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และกรมกิจการผู้สูงอายุ

บันทึกความร่วมมือ ที่ 1/2559

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายจะร่วมมือกันเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่เอื้อต่อการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ รวมถึงส่งเสริมการเตรียมความพร้อมของประชาชนเพื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุอย่าง มีคุณภาพ ใน การรองรับสังคมสูงวัยสำหรับประเทศไทย โดยจะให้การสนับสนุนการพัฒนาข้อเสนอแนะ เชิงนโยบายการปฏิบัติงาน และทรัพยากรในระดับพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ให้ครอบคลุมทั้ง 4 มิติ ทั้งในมิติสังคม เศรษฐกิจ สุขภาพ และสภาพแวดล้อมและบริการสาธารณูปโภค โดยมีศูนย์ พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.) ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) และศูนย์พัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนพิการ เป็นกลไกในการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่

บันทึกความร่วมมือนี้ ทุกฝ่ายมีความเห็นร่วมกันในการกำหนดบทบาทและการหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

สนับสนุนและส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ซึ่งเป็นองค์กรประชาชน จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาครอบครัวทุกช่วงวัย ให้แก่สมาชิกครอบครัวในพื้นที่โดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (ศค.) เป็นผู้สนับสนุนองค์ความรู้ หลักสูตร สื่อ และบประมาณ ให้ศูนย์พัฒนาครอบครัว ในชุมชน (ศพค.) ขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่

2/กรมส่งเสริม...

2. กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

การผลักดันการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและทุกคนในสังคมเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

3. กรมการจัดหางาน

- (1) จัดหางานให้แก่ผู้สูงอายุที่ประสงค์จะทำงาน
- (2) ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ

4. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(1) ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกฎหมายอื่น ที่ให้อำนาจไว้

(2) สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุ โรงเรียนผู้สูงอายุ ศูนย์พัฒนาและพื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนพิการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. กรมการแพทย์

สนับสนุนให้มีระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุที่มีคุณภาพมาตรฐานทั่วถึง เป็นธรรมและเสมอภาค

6. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

(1) ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการเสริมสร้างศักยภาพการดูแลสุขภาพตนเองระดับครอบครัว และพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.) พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ ตนเองระดับครอบครัว เพื่อร่วมรับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพิบัติและการดูแลระยะยาวในครอบครัว

(2) ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีตำบลจัดการสุขภาพแบบบูรณาการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ใน การรองรับกระบวนการสร้างสุขภาพ และส่งเสริมสุขภาพ ดูแลผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และการดูแลระยะยาวในชุมชน

(3) ส่งเสริมให้มีระบบบริการสุขภาพ ธุรกิจบริการสุขภาพ ที่มีมาตรฐานให้กับผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

7. กรมสุขภาพจิต

(1) สนับสนุนให้มีการบริการสุขภาพจิตให้ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง

(2) สนับสนุน การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพจิตและป้องกันปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุ

8. กรมอนามัย

(1) สนับสนุนให้ผู้สูงอายุ ได้รับการส่งเสริมสุขภาพและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อพัฒนาทักษะ ภายใน ใจ

(2) สนับสนุนระบบบริการเพื่อรับการดำเนินงานดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข สำหรับ ผู้สูงอายุที่มีภาวะพิบัติในชุมชน พัฒนาศักยภาพผู้จัดการระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุข (Care manager) และผู้ช่วยเหลือผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพิบัติ (Care giver) พร้อมทั้งจัดทำแผนการดูแล รายบุคคล (Care plan)

/9. สำนักงาน...

9. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(1) สนับสนุน การพัฒนาศักยภาพศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ (ศพส.) 12 แห่ง ในด้านวิชาการต่างๆ ตามความเหมาะสม และการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบอย่างน้อย 60 แห่ง

(2) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและการดำเนินกิจกรรมของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) และศูนย์พัฒนาและพื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนพิการ ตามวัตถุประสงค์ ของกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(3) ประสาน หนุนเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดนโยบาย กลไก ตลอดจนรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

(4) สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม พัฒนารูปแบบการดำเนินงานของพื้นที่นำร่องและขยายผล การดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

10. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

(1) สนับสนุนงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การพื้นฟูสมรรถภาพ การรักษาพยาบาลระดับปฐมภูมิเชิงรุก และการบริการ สาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิง

(2) สนับสนุนความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการกองทุน หลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ และการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิง

(3) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาและพื้นฟูคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุและคนพิการ หรือศูนย์ซึ่งอื่นที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาและพื้นฟูคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ และคนพิการในชุมชน หรือศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อดำเนินการส่งเสริม การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ

11. การเคหะแห่งชาติ

(1) สนับสนุนการสร้างชุมชนน่าอยู่สำหรับผู้สูงอายุ

(2) สนับสนุนการสร้างที่อยู่อาศัย และการปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

(3) เสริมสร้างสมรรถนะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาที่อยู่อาศัยและชุมชน เพื่อผู้สูงอายุ

12. สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

(1) สนับสนุนการสร้างชุมชนน่าอยู่สำหรับผู้สูงอายุ

(2) สนับสนุนการสร้างที่อยู่อาศัย และการปรับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

13. กองทุนการออมแห่งชาติ

สนับสนุนการให้ความรู้เรื่อง “การออมเพื่อการเกษียณ” และ “การออมเรื่องน่ารู้” เพื่อเตรียมความพร้อมแก่คนทุกวัย รวมทั้งประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์การออมที่ได้จากการรัฐผ่านกองทุนการออมแห่งชาติ

/14. สำนักงาน...

14. สำนักงานส่งเสริมการศึกษาอกรอบและศึกษาตามอัธยาศัย

(1) จัด ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อคงภาวะติดสัมคมให้แก่ผู้สูงอายุกลุ่มติดสัมคมในชุมชน ในหลักสูตรและรูปแบบที่หลากหลาย

(2) ผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุ เพื่อดูแลผู้สูงอายุภาวะพึงพิงในครอบครัว ในชุมชน และเพื่อการมีงานทำของประชากรวัยแรงงาน

15. สมาคมสภាបุญสูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชนิรันดร์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

(1) ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนผู้สูงอายุดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการ กับผู้สูงอายุ

(2) จัดให้มีการรวมกลุ่มชุมชนผู้สูงอายุเพื่อช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะยากลำบาก

16. สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

(1) ขับเคลื่อนนโยบายด้านผู้สูงอายุในระดับตำบล

(2) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุให้ครบห้า ๕๐ เขต

17. กรมกิจการผู้สูงอายุ

(1) สร้างระบบการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน โดยสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ผู้ดูแลผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกในครอบครัว และการจัดทำแผนดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุรายบุคคลด้านสังคม (social care plan)

(2) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546

(3) สนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานกิจกรรมของชุมชนผู้สูงอายุผ่านกองทุนผู้สูงอายุ

(4) เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน หรือกิจกรรมด้านผู้สูงอายุ

(5) ศึกษาวิจัยและพัฒนางานคุ้มครองส่งเสริมสนับสนุนด้านผู้สูงอายุ

(6) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุในพื้นที่ต่าง ๆ ตามแนวทางที่เหมาะสม

(7) สนับสนุนการดำเนินงานและขยายผลศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.)

(8) สนับสนุนปรับปรุงบ้านและสถานที่ทำการของผู้สูงอายุ

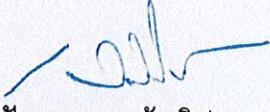
(9) สนับสนุนให้ชุมชนมีความตระหนักรและเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ

(10) สนับสนุนการดำเนินงานของสมาคมสภាបุญสูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชนิรันดร์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สาขาสมาคมสภាបุญสูงอายุแห่งประเทศไทยฯ ประจำกลุ่มเขตทุกกลุ่มเขตและประจำจังหวัดทุกจังหวัด รวมทั้งชุมชนผู้สูงอายุในเครือข่ายของสมาคมสภាបุญสูงอายุแห่งประเทศไทยฯ

บันทึกความร่วมมือนี้ ทำขึ้นสืบเจดีย์บันมีข้อความถูกต้องตรงกัน ซึ่งทุกฝ่ายได้อ่านและเข้าใจ
ข้อความโดยตลอด จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

/นาย...

(นายเล็กปัญญา บูรณะพิท)
อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

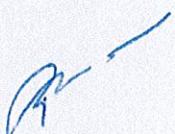

(นางไพรวรณ พลวัน)
รองอธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แทน
อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(นายสิงหเดช ชุมนานา)
อธิบดีกรมการจัดหางาน

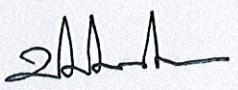

(นายจินทร์ จักกะพาก)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(นายแพทย์ปานเนตร ปางพูนพิพงษ์)
รองอธิบดีกรมการแพทย์ แทน
อธิบดีกรมการแพทย์

(นายแพทย์วิเชียร ตั้งนาภาก)
อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

(นายแพทย์ชื่นรัตน์ ลี้สวัสดิ์)
รองอธิบดีกรมสุขภาพจิต แทน
อธิบดีกรมสุขภาพจิต

(นายแพทย์นันท์พร วงศ์ศุทธิภาก)
รองอธิบดีกรมอนามัย แทน
อธิบดีกรมอนามัย

(ดร.ประภาศิริ กายะสิทธิ์)
ผู้ช่วยผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ แทน
ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(นายประจักษ์วิช เล็บนาค)
รองเลขานุการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ แทน
เลขานุการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๑๖๒

(นางสาวอุบลวรรณ สืบยุบล)
รองผู้อำนวยการ รักษาการแทนผู้อำนวยการการเคหะแห่งชาติ

(นายสมชาติ ภาระสุวรรณ)

รองผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) แทน
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

(นายสมพร จิตเป็นอม)

เลขานุการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

(นายสุรพงษ์ จำจด)

เลขานุการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย

(นายแพทธ์วิชัย โชควิวัฒน์)

ประธานสมาคมสภาพผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย
ในพระราชนูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทร์ทรงพระราชนิพนธ์

(นายนพดล แก้วสุพัฒน์)

นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

มมท

(นายสมคิด สมศรี)

อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ

นนทบุรี

(นายไมตรี อินทสุต)

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
สังกัดกระทรวง

